

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ГВАРДІЯ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**

**ПОЛОЖЕННЯ
про систему внутрішнього забезпечення якості
у Київському інституті Національної гвардії України**

Схвалено вченою радою Київського
інституту Національної гвардії України,
протокол № 1 від 06.10.2023

Київ 2023

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ У КИЇВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ	3
1.1. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості закладів вищої освіти та їх реалізація у Київському інституті Національної гвардії України	3
1.2. Особливості реалізації вимог нормативно-правових актів у вищих військових навчальних закладах, які оцінюються під час акредитації освітніх програм	7
1.3. Структура системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	8
1.4. Підсистема оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників системи внутрішнього забезпечення якості	14
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ	16
2.1. Методика організації системи зворотного зв'язку	16
2.2. Організація проведення опитувань стейкхолдерів та впровадження їх результатів в освітній процес	18
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИВЧЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ДОСВІДУ ПРАКТИЧНОЇ І ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	20
3.1. Організація вивчення і впровадження досвіду держав-членів НАТО в освітній процес	20
3.2. Організація вивчення та впровадження досвіду практичної діяльності в освітній процес	21
3.3. Організація вивчення та впровадження інновацій в освітній процес	22
ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ТА ДОПОВНЕНЬ	24

РОЗДІЛ I

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ У КИЇВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

1.1. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості закладів вищої освіти та їх реалізація у Київському інституті Національної гвардії України

Система внутрішнього забезпечення якості закладу вищої освіти (ЗВО) передбачає здійснення певних процедур і заходів, а саме:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм (ОП);
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних (НПП) і педагогічних працівників (ПП) ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному вебсайті ЗВО, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації ПП, наукових і НПП;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною ОП;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про ОП, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Враховуючи надану державою ЗВО широку автономію з організації освітньої діяльності, вони мають самі розбудовувати систему внутрішнього забезпечення якості та визначати процедурні послідовності, за якими реалізовуватимуться стандарти якості освіти. Проте обов'язковою вимогою під час акредитації ОП є оцінювання за критерієм 8 «Внутрішнє забезпечення якості ОП», передбаченим Положенням про акредитацію ОП, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Тому процедури і заходи, які розкриваються за згаданим критерієм у вигляді підкритеріїв, варто розглядати як процедури і заходи системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО. Підкритеріями критерію 8 «Внутрішнє забезпечення якості ОП» є такі:

1. ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших

процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП.

5. Система забезпечення якості ЗВО гарантує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду ОП.

7. В академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією ОП.

Визначення процедур системи внутрішнього забезпечення якості. Процедури системи внутрішнього забезпечення якості визначаються вченою радою ЗВО через відповідні положення, які розглядаються та затверджуються на її засіданнях. Серед обов'язкових є положення, що визначені у Законі України «Про вищу освіту»:

положення про екзаменаційну комісію;

положення про структурні підрозділи ЗВО;

положення про робочі та дорадчі органи;

положення про студентське самоврядування ЗВО;

положення про наукові товариства студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених;

положення про організацію освітнього процесу;

положення, в якому визначаються норми часу навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи НПП, наукових і ПП.

Реагування на виявлені недоліки. Під час засідань вченої ради розглядають зміни до ОП, зокрема пов'язані з уведенням у дію стандартів вищої освіти, реагування на зауваження експертних груп за результатами акредитацій, врахування пропозиції роботодавців, у тому числі за результатами атестації випускників. Перед внесенням змін до ОП факультети вивчають думки як здобувачів, так і НПП, шляхом не лише опитувань, а й обговорень під час засідань підрозділів (випускових кафедр, факультетів).

Зауваження та пропозиції, сформульовані під час акредитацій, аналізуються відповідними підрозділами, формуються плани вдосконалення освітнього процесу.

Розвиток культури якості в академічній спільноті ЗВО. Розвиток культури якості в академічній спільноті ЗВО залежить від наявності в цьому ЗВО НПП та НП, які стали експертами НАЗЯВО. Отриманий досвід інших ЗВО, під час проведення акредитацій їх ОП, впроваджується в освітній процес свого ЗВО за результатами засідань вченої ради.

Забезпечення підвищення кваліфікації ПП, НПП і НППП, у тому числі з питань розвитку системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО. ЗВО створюють можливості підвищення кваліфікації шляхом стажування на безоплатній основі в інших ЗВО зазвичай цього самого населеного пункту. Безліч програм, за якими можна підвищити свою кваліфікацію з питань розвитку системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО, надає платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus.

У Київському інституті Національної гвардії України (КІ НГУ) також створюються умови професійного розвитку НПП та ПП. Реалізовується відповідне положення, підписані договори про співпрацю з іншими закладами вищої освіти (в тому числі і закордонним), у розрізі яких викладачі проходять стажування: Національним університетом оборони України; Військовою академією (м. Одеса); Інститутом Військово-Морських Сил Національного університету «Одеська Морська Академія»; Національною академією Національної гвардії України; Інститутом Управління державної охорони України Київського національного університету імені Тараса Шевченка; Національною академією Державної прикордонної служби імені Богдана Хмельницького; кафедрою військової підготовки Національного авіаційного університету; Національною академією внутрішніх справ; Одеським державним університетом внутрішніх справ; Одеським національним університетом імені І. І. Мечникова; Запорізьким національним університетом; Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України; Волинським національним університетом імені Лесі Українки (м. Луцьк); Івано-Франківським національним медичним університетом; Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка; Європейським інститутом безперервної освіти (Республіка Словаччина).

Мовним відділом розроблено програму курсів «Інтенсивного вивчення англійської мови», за якою мають можливість проходити підвищення кваліфікації НПП та ПП ЗВО.

НПП КІ НГУ здійснюють підготовку з метою здобуття наукового ступеня доктора філософії, військової освіти стратегічного рівня за освітньою програмою, військової освіти оперативного рівня за освітніми програмами.

Важливе значення має підвищення кваліфікації НПП та ПП у закордонних партнерів, стажування в районі виконання бойових (спеціальних) завдань для набуття бойового досвіду та подальшого його впровадження в освітній процес, проходження особистого стажування на посадах офіцерів військових частин.

Постійний професійний розвиток працівників навчального відділу, відділення внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, бібліотеки та мовного відділу також є важливим.

Особливості здійснення процедур та заходів системи внутрішнього забезпечення якості у вищих військових навчальних закладах (ВВНЗ). У ВВНЗ є обмеження щодо оприлюднення інформації з питань кадрового забезпечення на

офіційному вебсайті ЗВО та на інших ресурсах; перевірки праць працівників та здобувачів, які містять інформацію з обмеженим доступом, на наявність академічного плагіату; забезпечення підвищення кваліфікації ПП, НП і НПП за кордоном (обмеження щодо академічної мобільності); обмеження щодо оприлюднення інформації з питань матеріально-технічного забезпечення на офіційному вебсайті ЗВО та на інших ресурсах; у збиранні, аналізі інформації щодо кар'єрного шляху всіх випускників (табл. 1).

Таблиця 1

Особливості здійснення процедур та заходів системи внутрішнього забезпечення якості у ВВНЗ

Процедури і заходи системи внутрішнього забезпечення якості відповідно до п. 2. ст. 16. Закону України «Про вищу освіту» [112] та наказу Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977 [120]	Особливості їх здійснення у ВВНЗ
1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;	-
2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОП (здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування, роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери).	-
3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, НПП і ПП ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному вебсайті ЗВО, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;	Обмеження щодо оприлюднення інформації з питань кадрового забезпечення на офіційному вебсайті ЗВО та на інших ресурсах
4) забезпечення підвищення кваліфікації ПП, НП і НПП;	Обмеження щодо забезпечення підвищення кваліфікації ПП, НП і НПП за кордоном (обмеження щодо академічної мобільності)
5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною ОП;	Обмеження щодо оприлюднення інформації з питань матеріально-технічного забезпечення на офіційному вебсайті ЗВО та на інших ресурсах
6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;	-
7) забезпечення публічності інформації про ОП, ступені вищої освіти та кваліфікації;	-
8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;	Обмеження перевірки праць працівників та здобувачів, які містять інформацію з обмеженим доступом, на наявність академічного плагіату
9) інших процедур і заходів:	
- наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників;	Обмеження у збиранні, аналізі інформації щодо кар'єрного шляху всіх випускників
- система забезпечення якості ЗВО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП; результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду ОП.	Не всі експерти, які залучаються до експертизи ОП ВВНЗ, обізнані з нормативно-правовими актами про особливості організації освітнього процесу у ВВНЗ. Тому не на всі зауваження та пропозиції, сформульовані під час акредитацій, відбувається реагування.

1.2. Особливості реалізації вимог нормативно-правових актів у вищих військових навчальних закладах, які оцінюються під час акредитації освітніх програм

Ринок праці військовослужбовців є сегментом національного ринку праці, особливості якого полягають у специфіці форм і методів регулювання соціально-економічних відносин між монопсоним роботодавцем – державою – та найманими працівниками, придатними до службово-бойової діяльності.

Особливості організації підготовки здобувачів тактичного рівня військової освіти у ВВНЗ відображені в Положенні про особливості організації освітньої діяльності у ВВНЗ МО України та військових навчальних підрозділах ЗВО, затвердженого наказом МО України від 09.01.2020 р. № 4, у відповідних положеннях ВВНЗ та у наукових і методичних працях організаторів освітнього процесу.

Відповідною особливістю ОП ВВНЗ є те, що у здобувачів вищої освіти, які навчаються за цими ОП, є реальний роботодавець – держава. Від імені такого роботодавця діють органи управління відповідних військових формувань. Через них здійснюється державне замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти за тією чи тією ОП. Ще однією особливістю ОП ВВНЗ є відсутність регіонального контексту.

Основним інструментом формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти є вибіркові навчальні дисципліни. Враховуючи особливості освітнього процесу у ВВНЗ, які відображені в Положенні про особливості організації освітньої діяльності у ВВНЗ МО України та військових навчальних підрозділах ЗВО, затвердженого наказом МО України від 09.01.2020 р. № 4, вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною ОП та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС (відповідно до пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту»), здійснюється за блочною моделлю.

Враховуючи специфіку службово-бойової діяльності, відповідно до статутів ЗСУ, Положення про проходження громадянами України військової служби у ЗСУ, затвердженого Указом Президента України від 10.12.2008 р. № 1153/2008 здобувачі вищої освіти не забезпечені можливістю вибирати освітні компоненти, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти ВВНЗ або іншими ЗВО. Це пов'язано з тим, що ОП підготовки військових фахівців передбачають водіння бойових машин і бойову стрільбу. Тому освітній процес наповнений організацією занять у польових умовах (використовуються навчальні центри, полігони військових частин, які розташовані на певній відстані від ВВНЗ). Якщо навчальні центри є базою ВВНЗ і заходи, які проводяться у ньому планові, то на полігоні військових частин польові заняття проводяться тоді, коли надається така можливість ВВНЗ. Тому планування освітньої діяльності здійснюється щомісячно на підставі пропозицій, поданих начальниками (завідувачами) кафедр відповідно до графіку освітнього процесу.

Інформування здобувачів про зміст навчальних дисциплін, що належать до вибіркового, здійснюється до початку семестру, в якому починають навчання за вибірконими освітніми компонентами за навчальним планом. Їм надається документ у вигляді рапорту (заяви) з відображенням навчальних дисциплін на вибір за блочною моделлю, доводиться інформація про зміст курсів, графік-календар їх реалізації. Більшість голосів за навчальну дисципліну певного блоку є вибором усієї навчальної групи. Вибір освітньої компоненти сповна реалізовується за навчальною дисципліною «Іноземна мова (загальний, загальновійськовий та спеціальний курс)» (англійська, німецька, французька чи інша).

Мінімальною кількістю здобувачів, які можуть реалізовувати вибірково навчальну дисципліну (крім навчальної дисципліни «Іноземна мова (загальний, загальновійськовий та спеціальний курс)»), є вся навчальна група. Це пов'язано з тим, що типовий взвод (основна одиниця будь якого військового формування), яким у майбутньому будуть управляти здобувачі вищої освіти, за чисельністю дорівнює навчальній групі. Як наслідок, формуються особливості освітнього процесу у ВВНЗ, які відображені в Положенні про особливості організації освітньої діяльності у ВВНЗ МО України та військових навчальних підрозділах ЗВО, затвердженому наказом МО України від 09.01.2020 р. № 4. А саме: основними видами навчальних занять у ВВНЗ (військових навчальних підрозділах ВНЗ) є: групове заняття, групова вправа, тактичне (тактико-спеціальне) заняття та навчання, командно-штабне навчання та воєнна (воєнно-спеціальна) гра. Для реалізації таких занять група має бути повною (чисельною). Такий підхід не призводить до збігів у розкладі занять і не потребує його корекції.

Використання блочної моделі повинне забезпечувати змістом навчальних дисциплін блоку формування однакових компетентностей та досягнення одних і тих же програмних результатів навчання.

Використовують й інші інструменти формування індивідуальної освітньої траєкторії, які може запропонувати ВВНЗ. Наприклад, серед факультативів у ВВНЗ набувають популярності факультативи вивчення іноземної мови (англійської), секції з боротьби «Самбо», рукопашного бою, військово-спортивних багатоборств, легкої атлетики, гирьового спорту, кросфіту, міні футболу, стрільби, офіцерського триборства, поліатлону тощо. Факультативи вивчення англійської мови організовують мовні відділи. Основна увага на приділяється поглибленому вивченню військової тематики (технічні аспекти нових зразків озброєння країн-членів НАТО та тактиці дії закордонних партнерів).

1.3. Структура системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості – це система, яка складається з множини взаємопов'язаних елементів, що утворюють одне ціле, взаємодіють із середовищем та між собою. В ЗВО може бути створений спеціальний

підрозділ, відповідальний за всю систему забезпечення якості освіти. Важливо розуміти, що він має не контролюючі, а сервісні функції. Центр внутрішнього забезпечення якості модерує всі необхідні процеси, збирає інформацію, готує рекомендації для прийняття необхідних рішень на всіх рівнях управління ЗВО.

У КІ НГУ це відділення внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу (ВВЗЯОП). Важливі завдання такого підрозділу – збір необхідної інформації з метою оцінювання забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Зазвичай це здійснюється шляхом проведення опитувань. Що стосується оцінювання НПП, наукових і ПП ЗВО, оцінювання засобів провадження освітньої діяльності доцільно проводити моніторинг достовірності поданих відповідних відомостей кафедрами ЗВО за формами додатків 15 та 18 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, та їх відповідність існуючим вимогам, формувати рейтинги НПП, наукових і ПП ЗВО за змістом такої інформації, створювати умови підвищення кваліфікації НПП, наукових і ПП (як варіант – шляхом підписання договорів про співпрацю між ЗВО, у розрізі яких можна проводити стажування на безоплатній основі).

Кожний ЗВО має власну структуру системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, відмінну від структур інших ЗВО. Між підрозділами ЗВО розподілені функції організації освітнього та інших процесів. На прикладі КІ НГУ відобразимо визначення структурних підрозділів, відповідальних за процедури і заходи системи внутрішнього забезпечення якості (табл. 2).

Серед процедур і заходів системи внутрішнього забезпечення якості відповідно до п. 2. ст. 16. Закону України «Про вищу освіту» важливе значення має здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОП. Пропонувати зміни до ОП та освітніх компонентів можуть чотири групи стейкхолдерів: здобувачі вищої освіти за ОП; випускники за ОП; представники роботодавців (замовників); представники академічної спільноти (НПП). Для цього представники зазначених груп повинні постійно професійно розвиватися, вивчаючи зміст підготовки за відповідними ОП та/або за відповідними освітніми компонентами у інших ЗВО як України, так і інших країн, у тому числі вивчати світові тренди та передові практики у сфері підготовки кадрів. Саме тому другою групою елементів системи внутрішнього забезпечення якості є чотири групи стейкхолдерів.

Здобувачі вищої освіти формують свої потреби та доносять до інших стейкхолдерів через органи студентського самоврядування (у ВВНЗ – курсантського та сержантського самоврядування) та через здобувачів вищої освіти, які є членами вченої ради. Здобувачі вищої освіти згодом переходять в іншу категорію осіб – випускники.

Випускники проходять різні етапи формування та розвитку професійного досвіду: адаптація до професійної діяльності (до року діяльності), професійне становлення (до п'яти років діяльності), розвиток професійного досвіду (понад п'яти років діяльності). Відповіді на одні й ті самі питання опитувальника різної категорії випускників можуть різнитися. Отримання такої інформації, її порівняння є важливим у процесі оцінювання забезпечення якості освітньої

діяльності та якості вищої освіти. Тому в опитувальнику для випускників необхідно зазначати термін професійної діяльності після завершення навчання у ЗВО.

Таблиця 2

Структурні підрозділи, відповідальні за процедури і заходи системи внутрішнього забезпечення якості Київського інституту Національної гвардії України

Процедури і заходи системи внутрішнього забезпечення якості відповідно до п. 2. ст. 16. Закону України «Про вищу освіту» [112] та наказу Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977 [120]	Структурні підрозділи ВВНЗ, відповідальні за забезпечення якості освіти
1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;	Вчена рада
2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОП (здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування, роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери).	Гаранти, кафедри, факультети, орган курсантського самоврядування, ВВЗЯОП, науково-методична рада, вчена рада
3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, НПП і ПП ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному вебсайті ЗВО, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;	Кафедри, факультети, вчена рада, відділ кадрової роботи, ВВЗЯОП, служба міжнародного співробітництва, служба інформації і комунікації
4) забезпечення підвищення кваліфікації ПП, НП і НПП;	Відділ кадрової роботи, ВВЗЯОП, служба міжнародного співробітництва, служба інформації і комунікації
5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною ОП;	Кафедри, факультети, група телекомунікаційних мереж та інформаційних систем, відділ тилового забезпечення, бібліотека
6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;	Група телекомунікаційних мереж та інформаційних систем, служба міжнародного співробітництва, служба інформації і комунікації, бібліотека
7) забезпечення публічності інформації про ОП, ступені вищої освіти та кваліфікації;	Гаранти, факультети, навчальний відділ, служба інформації і комунікації
8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;	Кафедри, факультети, науково-організаційний відділ, науково-методична рада, вчена рада
9) інших процедур і заходів:	
- наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників;	Відділ кадрової роботи, гаранті
- система забезпечення якості ЗВО гарантує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП; результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду ОП	Навчальний відділ, ВВЗЯОП, кафедри, факультети, науково-методична рада, вчена рада

Випускники згодом переходять в іншу категорію осіб – представники роботодавців (замовників).

Щодо ВВНЗ, то необхідно звернути увагу на особливості *представників їх роботодавців (замовників)*. Через них здійснюється державне замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти за певною ОП. Під час підготовки майбутніх офіцерів НГУ представниками роботодавців (замовників) є Міністерство внутрішніх справ України, Головне управління НГУ, військова частина. Особи, які представляють роботодавців (замовників), згодом можуть переходити в іншу категорію – представників академічної спільноти (НПП).

За виконанням завдань *НПП* кластеризуються у кафедри, факультети, проте головними НПП системи внутрішнього забезпечення якості є гаранті ОП, які відповідають за здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОП. Важливе завдання навчальних частин факультетів – щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань, важливе завдання кафедр – забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу (навчально-методичне, інформаційне, матеріально-технічне).

Описаний цикл зміни статусу стейкхолдера є описом процесу формування, розвитку та подальшого передавання досвіду професійної діяльності (ДПД) у ЗВО. Наявність/відсутність такого циклу є найважливішим критерієм оцінювання системи внутрішнього забезпечення якості.

Наступним важливим елементом системи внутрішнього забезпечення якості є колегіальний орган управління ЗВО – вчена рада, яка відповідає за визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти.

Іншою групою елементів системи внутрішнього забезпечення якості є адміністративні підрозділи: для забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом – група телекомунікаційних мереж та інформаційних систем; для забезпечення публічності інформації – служба інформації та комунікації; для забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату – науково-організаційний відділ; для забезпечення підвищення кваліфікації ПП, НП і НПП – відділ кадрової роботи тощо.

Отже, враховуючи зазначене, система внутрішнього забезпечення якості ЗВО – це система, яка складається з множини взаємопов'язаних елементів (відділення внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу, чотирьох груп стейкхолдерів (здобувачі вищої освіти за ОП; випускники за ОП; представники роботодавців (замовників); представники академічної спільноти (НПП)), вченої ради, групи телекомунікаційних мереж та інформаційних систем, служба інформації та комунікації, науково-організаційного відділу, а також відділ кадрової роботи), що утворюють одне ціле, взаємодіють із середовищем та між собою; зв'язки між зазначеними елементами визначаються вченою радою та відображаються у змісті відповідних положень (рис. 1).

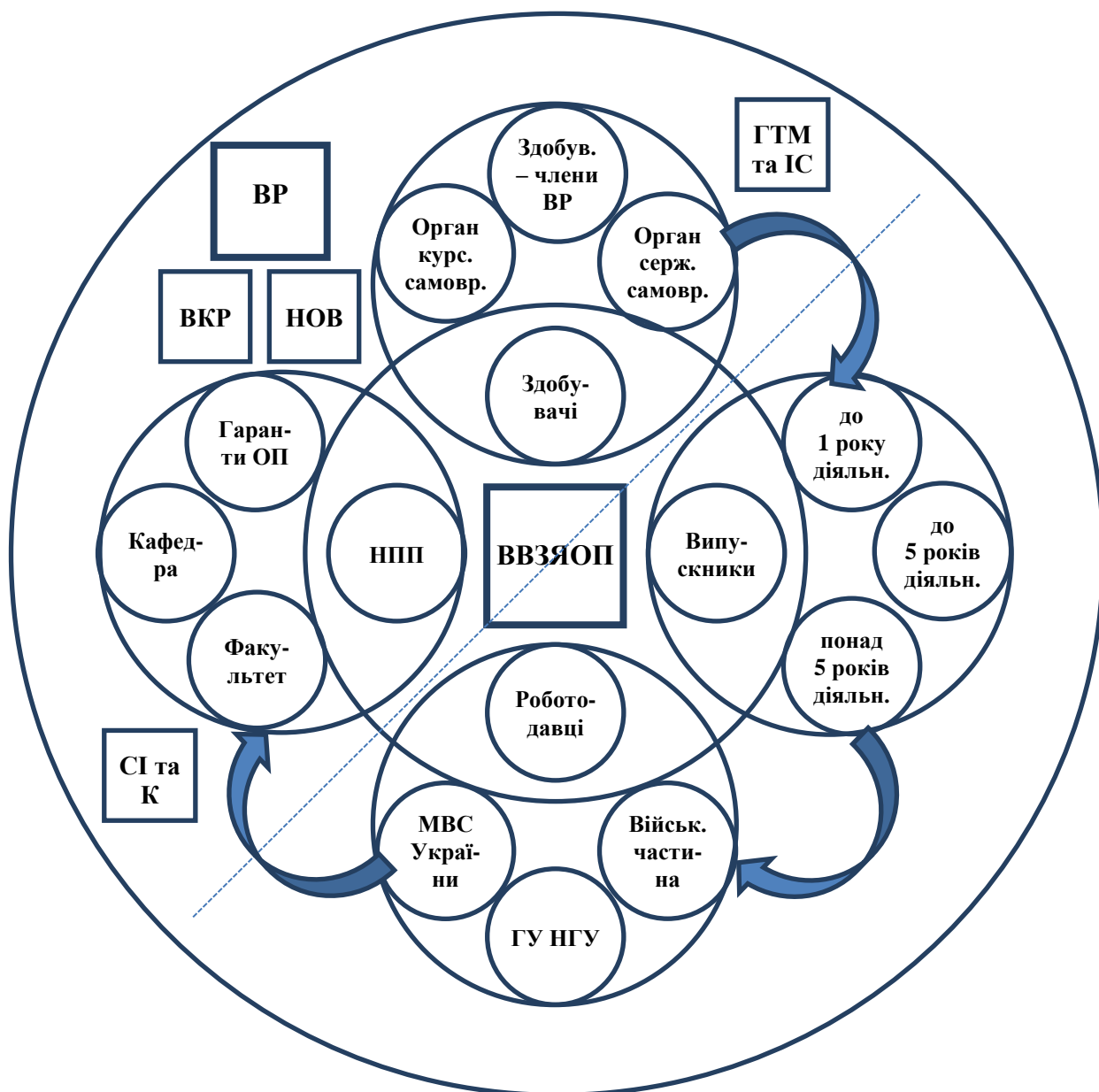

Рис. 1. Система внутрішнього забезпечення якості Київського інституту Національної гвардії України

Важливе значення має сталий розвиток системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО. Вхідними даними для визначення методики розвитку системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО є наявні вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО. Вони відображені в п. 2. ст. 16. Закону України «Про вищу освіту», стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти [10, додаток 1] та наказі МОН України від 11.07.2019 № 977.

Методика розвитку системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО. Отже, складовими методики розвитку системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО є (рис. 2):

– вхідні дані (наявні вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО);

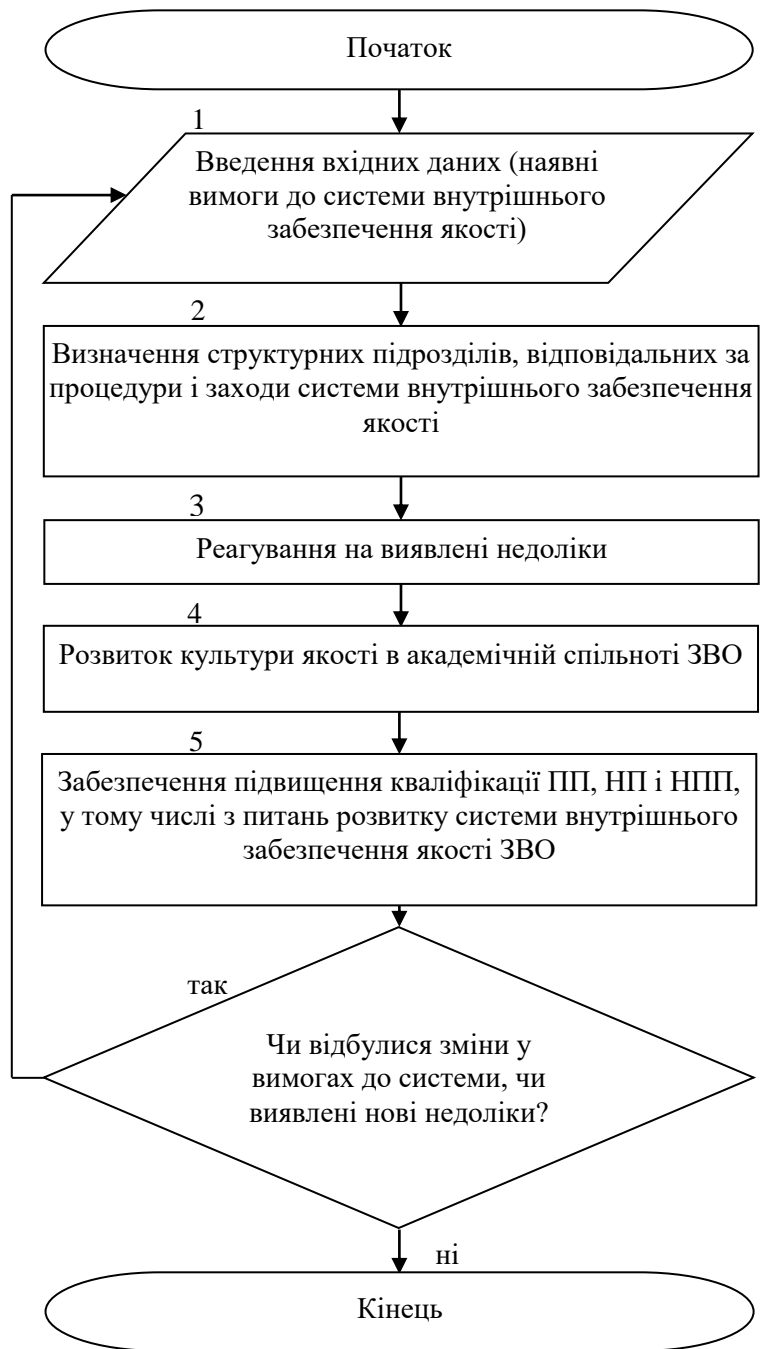

Рис. 2. Схема методики розвитку системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО

- визначення структурних підрозділів, відповідальних за процедури і заходи системи внутрішнього забезпечення якості;
- реагування на виявлені недоліки;
- розвиток культури якості в академічній спільноті ЗВО;
- забезпечення підвищення кваліфікації ПП, НП і НПП, у тому числі з питань розвитку системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО.

Схема методики розвитку системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО є циклічною (рис. 2). Наявність циклічності залежить від появи нових вхідних

даних (нових вимог до системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО) та від виявлення нових недоліків.

1.4. Підсистема оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників системи внутрішнього забезпечення якості

Відповідно до пункту три частини другої статті 16 Закону України «Про вищу освіту» система внутрішнього забезпечення якості передбачає щорічне оцінювання науково-педагогічних (НПП) і педагогічних працівників (ПП) ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб. Тобто оцінювання НПП і ПП є підсистемою системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО.

За відгуками багатьох НПП і ПП їх оцінювання у ЗВО є несправедливим, що потребує переглянути функціонування підсистеми оцінювання НПП і ПП системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО.

У статті 55 Закону України «Про вищу освіту» визначені основні посади НПП і ПП ЗВО. Основними посадами НПП ЗВО є: керівник; заступник керівника, діяльність якого безпосередньо пов'язана з освітнім або науковим процесом; директор (начальник) інституту, його заступники, діяльність яких безпосередньо пов'язана з освітнім або науковим процесом; декан (начальник) факультету, його заступники, діяльність яких безпосередньо пов'язана з освітнім або науковим процесом; директор бібліотеки; директор музею; завідувач (начальник) кафедри, заступник начальника (завідувача) кафедри ВВНЗ, ЗВО із специфічними умовами навчання, військового навчального підрозділу ЗВО; професор; доцент; старший викладач, викладач, асистент, викладач-стажист; науковий працівник бібліотеки; науковий працівник музею; завідувач аспірантури, докторантури. Основними посадами ПП ЗВО є: викладач; методист. Повний перелік посад НПП і ПП ЗВО установлюється Кабінетом Міністрів України (КМУ). У такому нормативно-правовому акті визначено, що НПП є також вчений секретар, ПП є також інструктори, посади яких передбачено у штаті ВВНЗ.

Критерієм оцінювання НПП і ПП ЗВО є виконання НПП і ПП вимог, визначених нормативно-правовими актами. До таких актів слід віднести Закон України «Про вищу освіту», постанови КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», наказів Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України», «Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам», «Про затвердження Положення про дистанційне навчання». Їх виконання забезпечує постійний професійний розвиток НПП і ПП. Показники оцінювання НПП і ПП ЗВО та нарахування балів за їх сформованість відображено в таблиці 3.

**Показники оцінювання НПП і ПП ЗВО
та нарахування балів за їх сформованість**

Показник	Шкали оцінювання показників	Нарахування балів за сформованість / не сформованість показника
Наявність досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років	Виконано	1 бал за кожне сформоване досягнення
	Не виконано працівником, стаж НП (П) діяльності якого більше трьох років	- 5 балів
Наявність не менше шести С за останні три роки у щонайменше трьох різних виданнях	Виконано	1 бал за кожну С за останні три роки; 2 бали – за спеціальностями, за якими здійснюється підготовка здобувачів у ЗВО
	Не виконано	0 балів
Наявність не менше трьох С за останні п'ять років, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, та опублікованих щонайменше у двох різних виданнях	Виконано	5 балів за кожну С за останні п'ять років
	Не виконано	0 балів
Наявність наукового ступеня та/або вченого (почесного) звання у НПП (ПП), який працює за основним місцем роботи	Виконано	5 балів за наукову ступінь; 5 балів за вчене звання (у двічі більше – у разі зі спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів у ЗВО) 5 балів за почесне звання
	Не виконано	0 балів
Наявність наукового ступеня доктора наук та/або вченого звання професора у НПП (ПП), який працює за основним місцем роботи	Виконано	20 балів за наукову ступінь; 10 балів за вчене звання (у двічі більше – у разі зі спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів у ЗВО)
	Не виконано	0 балів
Відповідність кваліфікації НПП, ПП освітньому компоненту на підставі документу про вищу освіту	Виконано	1 бал
	Не виконано	0 балів
Відповідність кваліфікації НПП спеціальності, за якими здійснюється підготовка здобувачів у ЗВО, на підставі керівництва (консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за такою спеціальністю	Виконано	10 балів
	Не виконано	0 балів
Відсутня відповідність кваліфікації НПП, ПП освітньому компоненту		- 5 балів
Обсяг підвищення кваліфікації НПП і ПП ЗВО протягом п'яти років не може бути меншим ніж шість кредитів ЄКТС	Виконано	6 балів
	Не виконано	- 6 балів
НПП і ПП ЗВО, в яких організована дистанційна форма навчання, повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання (не рідше одного разу на 5 років та обсягом не менше 108 академічних годин)	Виконано	4 бали
	Не виконано	- 4 бали

Показниками є самі вимоги до НПП і ПП, визначені згаданими нормативно-правовими актами. Шкалою оцінювання як правило є виконання/невиконання вимоги. За кожним показником здійснюється нарахування балів. У більшості випадків мірою порівняння показників між собою може виступити опублікована стаття у виданнях Переліку наукових фахових видань України. За складністю опублікування рукопису статті у виданнях, які індексуються у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, і за змістом і за процедурою у п'ять разів складніше ніж у наукових фахових видань України. Як правило для присудження наукового ступеню кандидата наук необхідно було опублікувати п'ять статей; для присвоєння вченого звання достатньо однієї публікації, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus. Відповідно для присудження наукового ступеню доктора наук необхідно було опублікувати 20 статей; для присвоєння вченого звання професора достатньо двох публікації, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus. Враховуючи існування вимоги наявності НПП з сформованою кваліфікацією за спеціальностями, за якими здійснюється підготовка здобувачів у ЗВО, таким НПП (ПП) необхідно нараховувати додаткові бали або збільшувати їх кількість за відповідні досягнення.

Враховуючи особливості здійснення процедур та заходів системи внутрішнього забезпечення якості у ВВНЗ щодо обмеження оприлюднення інформації з питань кадрового забезпечення на офіційному веб-сайті та на інших ресурсах, рейтинг НПП та ПП за результатами оцінювання доцільно розміщувати на інформаційних стендах ВВНЗ.

РОЗДІЛ II ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ

2.1. Методика організації системи зворотного зв'язку

Feedback (зворотний зв'язок) – інформація або висловлювання думок про щось, наприклад, про новий продукт, що може повідомити вам, чи він успішний або сподобався. Система зворотного зв'язку спрямована не на уникнення скарг чи негативних відгуків від здобувачів вищої освіти, а на максимальне використання отриманої інформації, що уможливає вдосконалення діяльності ЗВО та розвиток його системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Розуміння цього потребує трансформації підходів до роботи зі здобувачами вищої освіти.

Особливостями ВВНЗ, які необхідно враховувати в організації системи зворотного зв'язку, є:

його корпоративна культура, яка відображає ієрархічну модель військової субординації, часто є резистентною до змін і нововведень та побудована на

взаєминах учасників освітнього процесу на кшталт «керівник заняття (викладач) завжди правий», що унеможлиблює гнучкість і транспарентність освітнього процесу та ускладнює реалізацію студентоцентрованого навчання;

різні категорії здобувачів (студенти, студенти програми підготовки офіцерів запасу, здобувачі тактичного рівня військової освіти (курсанти), здобувачі оперативного рівня військової освіти (слухачі), особи, які призначаються на посади після практичної діяльності у військах (слухачі курсів підвищення кваліфікації ПП та НПП)), які варіюють за віковими, гендерними та діяльнісними характеристиками, що необхідно враховувати у процесі забезпечення зворотного зв'язку.

Згадані особливості ускладнюють реалізацію студентоцентрованого підходу до організації освітнього процесу у ВВНЗ, здобувача не розглядають як суб'єкта із власними унікальними інтересами, потребами, самодостатнього і відповідального учасника освітнього процесу.

Керівництво закладу або організації при урахуванні зворотного зв'язку має керуватися законодавством України, внутрішніми установчими документами (положенням, статутом, регламентом тощо) та наказами, розпорядженнями та іншими внутрішніми актами. Важливо, щоб засади реалізації системи зворотного зв'язку були закріплені в установчих документах закладу разом з правами, обов'язками та відповідальністю посадових осіб щодо забезпечення зворотного зв'язку. Водночас, організаційна структура кожного закладу повинна чітко демонструвати структурні підрозділи, кількість осіб, відповідальних за забезпечення зворотного зв'язку, та їхні посади. Кількість відповідальних осіб визначається залежно від кількості персоналу закладу.

Опитування дає змогу визначити загальні погляди, думки людей за тими або іншими напрямками; виявити мотивацію їхньої діяльності, систему відносин. Розрізняють такі варіанти опитування: особистісне (за безпосереднього контакту дослідника і респондента) або опосередковане (опитувальники поширюються роздавальним способом, а респонденти відповідають на них у зручний час); індивідуальне або групове; суцільне або вибіркоче. Для опитування використовується спеціальний опитувальник. З огляду на те, що опитувальник – це розроблений відповідно до встановлених правил документ дослідження, що містить упорядковані за змістом і формою питання висловлення, часто з варіантами відповідей на них, його розроблення потребує особливої уваги, вдумливості. Доцільно, щоб опитувальник складався з таких частин:

– вступної, яка містить мету і мотивування опитування, значущість участі в ньому респондента, гарантію таємниці відповідей і чіткий виклад правил заповнення анкети;

– основної, що складається з переліку запитань, на які потрібно дати відповідь;

– соціально-демографічної, призначеної виявити основні біографічні відомості та соціальний стан респондента.

Методика організації системи зворотного зв'язку у ВВНЗ з урахуванням впливу на неї наявних особливостей. Складовими методики організації системи зворотного зв'язку у ВВНЗ з урахуванням впливу на неї існуючих особливостей є:

- вхідні дані (наявні вимоги до системи зворотного зв'язку у ЗВО);
- визначення класифікації характеристик здобувачів ВВНЗ й методику їх врахування у процесі організації освітнього процесу;
- визначення методики формування структури опитувальника з урахуванням у ній характеристик здобувачів для забезпечення отримання зворотного зв'язку;
- визначення компонентів системи зворотного зв'язку, враховуючи міжнародний досвід забезпечення студентоцентрованого підходу у ВВНЗ;
- визначення умов забезпечення зворотного зв'язку у ВВНЗ шляхом проведення дослідження та апробацій його результатів;
- внесення змін до програми курсів підвищення кваліфікації НПП та ПП з метою розвитку культури якості в академічній спільноті ЗВО.

Під час реалізації зазначених заходів можуть виникнути труднощі, пов'язані з резистентністю досвідчених викладачів до впровадження зворотного зв'язку та активізації ролі здобувачів у плануванні, організації освітнього процесу. Ці труднощі потрібно вирішувати у такий спосіб:

- проведення майстер класів, методичних заходів, інструкторсько-методичних занять під час навчально-методичних зборів з метою обговорення важливості й результативності зворотного зв'язку для підвищення якості навчання;
- реалізація програми менторства та коучінгу організації зворотного зв'язку;
- проведення апробації результатів досліджень на комунікативних заходах ВВНЗ.

2.2. Організація проведення опитувань стейкхолдерів та впровадження їх результатів в освітній процес

Потреби ВВНЗ формуються з огляду на необхідність якісної підготовки фахівців за ОП, шляхом періодичного оновлення змісту ОП та змісту їхніх освітніх компонентів [навчальних дисциплін, програм практик, кваліфікаційних робіт]. Пропонувати зміни до ОП та освітніх компонентів можуть чотири групи стейкхолдерів. Проблема полягає у тому, що думки стейкхолдерів щодо змісту ОП вивчаються у різні періоди часу та зазвичай у опитувальниках немає загальних питань, щоб порівняти думки всіх стейкхолдерів щодо одних і тих самих явищ чи процесів у реалізації ОП.

З метою формування рекомендацій щодо вдосконалення організації освітнього процесу у ВВНЗ здійснюються опитування зацікавлених осіб щодо

підготовки здобувачів. Опитування може проводитися дистанційно з використанням опитувальників, сформованих у Google Forms.

Результати опитувань оприлюднюються на сайті ЗВО з метою доведення інформації до самих респондентів та до інших стейкхолдерів.

За результатами опитування стейкхолдерів про підготовку здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти за ОП формуються пропозиції щодо вдосконалення організації освітнього процесу. Зокрема, такі, як:

«1. Провести інформування курсантів за кожною ОП про всі проведені опитування з ними за певний період, про рішення, які були прийняті за результатами опитування, та про реалізацію прийнятих рішень, про перспективи розвитку ОП.

2. Розглянути доцільність внесення змін до ОП, а саме – запровадити освітні компоненти ... та збільшити час на вивчення ...

3. Переглянути зміст освітніх компонентів з тактичної та тактико-спеціальної підготовки щодо можливості збільшення обсягу практичних занять.

4. Розглянути доцільність внесення змін до структурно-логічних схем підготовки військових фахівців тактичного рівня військової освіти щодо упорядкування логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін.

5. Провести інформування з курсантами щодо проходження військової служби на офіцерських посадах після закінчення навчання у ВВНЗ, успішного кар'єрного зростання.

6. Провести інформування курсантів за ОП та НПП про стажування курсантів та НПП у ЗВО інших країн та про можливості участі у подібних заходах у майбутньому.

7. Провести інформування НПП про порядок та правила користування інтернетом у ВВНЗ та технологічні вимоги провадження освітньої діяльності».

Якщо за результатами опитування стейкхолдерів певна інформація є неповною або не зовсім зрозумілою, то «8. Провести додаткові опитування курсантів за ОП з метою визначення, яких би практиків та до яких занять доцільно було б залучати, у яких освітніх компонентах необхідно збільшити чисельність практичних занять, змінити методи навчання та викладання, які освітні компоненти хотіли б бачити курсанти у переліку освітніх компонентів вільного вибору, а також, яка матеріально-технічна база потребує оновлення, яку матеріально-технічну базу доцільно створити».

Сформовані пропозиції необхідно обговорювати на засіданнях відповідних кафедр, факультетів вченої ради ВВНЗ. Не всі вони є обов'язковими для реалізації. Обґрунтування реалізації чи нереалізації сформованої пропозиції за результатами засідань необхідно обов'язково довести до стейкхолдерів, що забезпечить розвиток системи зворотного зв'язку та якість освіти ВВНЗ.

РОЗДІЛ III

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИВЧЕННЯ І ВПРОВАДЖЕННЯ ДОСВІДУ ПРАКТИЧНОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

3.1. Організація вивчення та впровадження досвіду держав-членів НАТО в освітній процес

У Концепції трансформації системи військової освіти визначено, що курси військової освіти є складовими ОП (рис. 3).

Рис. 3. Запровадження стандартів НАТО щодо підготовки військових фахівців

Важливим є впровадження вивчення процедур прийняття військових рішень Troop Leading Process (TLP) у освітній процес КІ НГУ. Серед навчальних дисциплін базового курсу тактичного рівня L1A є обов'язковою навчальною дисципліною «Основи військового управління (у тому числі штабні процедури НАТО)», яка за змістом розкриває процедури прийняття військових рішень TLP. Для реалізації цієї навчальної дисципліни у КІ НГУ є викладачі, які пройшли відповідну підготовку.

У процесі організації вивчення та впровадження досвіду держав-членів НАТО в освітній процес ВВНЗ важливе значення має стан мовної підготовленості працівників та здобувачів ЗВО.

Згаданими нормативно правовими актами визначено, що метою вивчення здобувачами вищої (фахової передвищої) освіти іноземної мови протягом навчання у ВВНЗ є розвиток і вдосконалення мовленнєвих умінь і навичок, які забезпечують спілкування іноземною мовою в професійній сфері

військовослужбовців в усній та письмовій формах відповідно до мовного стандарту НАТО СТАНАГ 6001.

Під час викладання навчальної дисципліни «Іноземна мова» реалізуються чотири цілі: практична, освітня, розвивальна і виховна.

Курс вивчення іноземної мови за ОП підготовки військових фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти складається з таких частин:

загальний курс навчальної дисципліни «Іноземна мова», призначений для забезпечення формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти, метою якого є систематизація та підтримання раніше здобутих знань і який становить 10 кредитів ЄКТС;

загальновійськовий курс 5 кредитів ЄКТС і спеціальний курс 5 кредитів ЄКТС навчальної дисципліни «Іноземна мова», призначений для забезпечення формування компетентностей, визначених професійним стандартом офіцера тактичного рівня за військово-обліковою спеціальністю, метою якого є вивчення військової та спеціальної термінології за фахом відповідно до потреб подальшої військової служби за стандартами НАТО СТАНАГ 6001 та відповідність конкретній військовій спеціальності, за якою здійснюється підготовка військових фахівців;

проведення обов'язкового мовного тестування випускників ОП підготовки військового фахівця на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти для визначення мовленнєвої компетенції за стандартами НАТО СТАНАГ 6001 та з відповідною видачею сертифікатів встановленого зразка.

3.2. Організація вивчення та впровадження досвіду практичної діяльності в освітній процес

Постає необхідність здійснення перегляду методології формування та розвитку компетентностей майбутніх офіцерів НГУ, що виявляється у потребі формування їх готовності до ведення бойових дій, здатності у них виживання в автономних умовах та наданні першої медичної допомоги і самопомоги в екстремальних ситуаціях (основні причини смерті 80-90 % поранених – значна втрата крові та шок), навчання цього особового складу, формування готовності майбутніх офіцерів НГУ до виконання службових завдань з охорони громадського порядку в умовах воєнного стану, у тому числі реалізації стандартів НАТО щодо підготовки військових фахівців.

Формування готовності майбутніх офіцерів НГУ до ведення бойових дій залежить від того, чи залучаються до проведення занять офіцери – учасники бойових дій, чи здійснюється перегляд робочих програм навчальних дисциплін з урахуванням досвіду бойових дій, чи використовується сучасне актуальне матеріально-технічне забезпечення проведення занять.

У КІ НГУ проводиться відповідна робота.

Щодо вивчення та впровадження ДПД в освітній процес, маємо зазначити, що в ЗСУ та НГУ визначено порядок збору інформації для

узагальнення досвіду виконання бойових (спеціальних) завдань НГУ під час відсічі збройній агресії, формування відповідних звітів (донесень). Однак у який спосіб його впроваджувати в освітній процес ВВНЗ НГУ – не визначено. Повертаючись до питання функціонування системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО, звернемо увагу на те, що цим питанням має займатися кафедра, оскільки вона відповідає за забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу (навчально-методичного, інформаційного, матеріально-технічного).

Складовими *методики вивчення та впровадження ДПД в освітній процес* є (рис. 4):

- вхідні дані (матеріали, сформовані та узагальнені носіями отриманого ДПД, передані до ЗВО; носії отриманого ДПД – професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців або НПП, які нещодавно належали до іншої категорії стейкхолдерів);

- обговорення змісту отриманої інформації на засіданні профілюючої кафедри (процес вивчення);

- прийняття рішення щодо впровадження ДПД в освітній процес;

- у разі прийняття рішення щодо впровадження ДПД визначення шляху реалізації (без додаткового вивчення – визначення освітніх компонентів, змістових модулів, занять, навчальних питань, у яких буде розглянуто отриману інформацію, переглянуто види занять, їх методики; з додатковим вивченням – апробація через факультативні (додаткові) заняття, можливо із залученням носія отриманого ДПД);

- переопрацювання (формування нового) навчально-методичного, за необхідності – створення відповідного інформаційного, матеріально-технічного забезпечення;

- обговорення результатів упровадження ДПД за отриманим зворотним зв'язком від здобувачів (за наявності негативних відгуків – переглядають заняття, навчальні питання, у яких розглядалася отримана інформація, види занять, їх методики);

- вихідні дані (позитивна зміна рівнів досягнення програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти).

3.3. Організація вивчення та впровадження інновацій в освітній процес вищого військового навчального закладу

Відповідно до Положення про акредитацію ОП, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 11.07.2019 № 977, найвищою оцінкою при оцінюванні ОП та освітньої діяльності за ОП за критерієм є оцінка «А». Вона визначається за умови, що ОП та освітня діяльність за цією ОП повністю відповідають визначеному критерію, у тому числі мають інноваційний/взірцевий характер. Відповідно до п. 1 ст. 1 Закону України «Про інноваційну діяльність», «Інновації – новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або

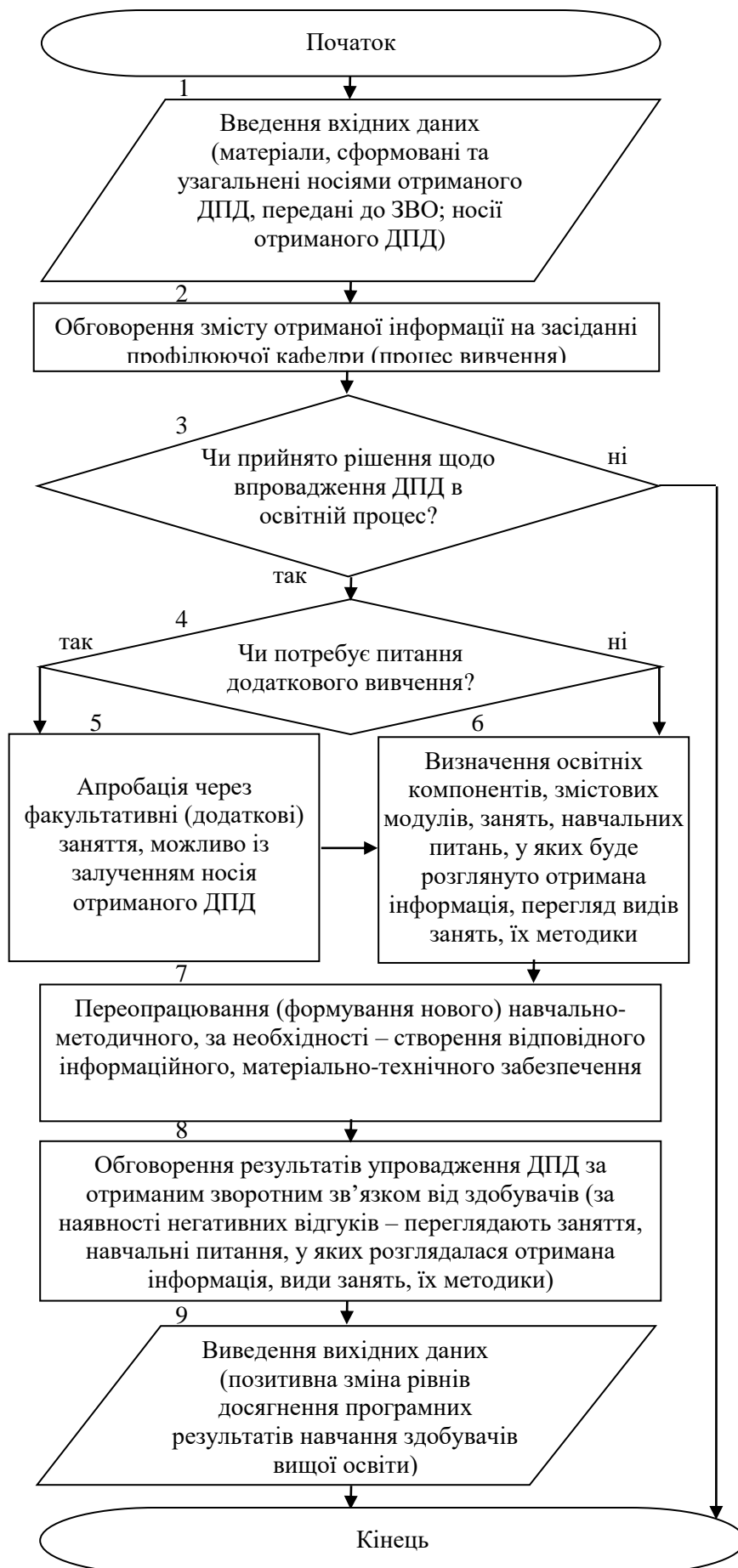

Рис. 4. Схема методики вивчення та впровадження ДПД в освітній процес

послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери.

Вплив впровадження інноваційних практик у діяльність ВВНЗ на розвиток його внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти необхідно оцінювати з позицій сформованості (можливого формування) позитивних змін в досягненні програмних результатів навчання здобувачами вищої освіти за певною ОП або в освітній діяльності ЗВО за структурою: причини та умови виникнення; опис тренду або передової практики; аналіз ефективності; нормативно-правове регулювання; вивчення джерел та обсягів фінансування; інноваційне професійне оснащення, технічні рішення, технології.

ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ТА ДОПОВНЕНЬ

1. Положення схвалюється вченою радою КІ НГУ, запроваджується наказом начальника Інституту і набуває чинності з моменту його затвердження.

2. Пропозиції щодо внесення змін та доповнень до затвердженого Положення мають право вносити всі учасники освітнього процесу в КІ НГУ.

3. Пропозиції оформлюються у вигляді рапорту (заяви) на ім'я першого заступника начальника КІ НГУ з навчально-методичної роботи, з обґрунтуванням доцільності й необхідності внесення змін та доповнень до Положення.

4. Рапорти (заяви) надаються начальникам факультетів, начальникам (завідувачам) кафедр прямого підпорядкування, які, в свою чергу, надають їх начальнику навчального відділу.

5. Начальник навчального відділу після ретельного вивчення отриманих рапортів (заяв) разом зі своїми пропозиціями подає їх на розгляд першому заступнику начальника КІ НГУ з навчально-методичної та наукової роботи.

6. Отримані протягом навчального року пропозиції аналізуються, структуруються за тематикою і не пізніше ніж за три місяці до початку нового навчального року виносяться на розгляд вченої ради КІ НГУ.

7. Після їх ухвалення вченою радою затверджуються наказом начальника Інституту та набирають чинності.

8. У разі виникнення негайної необхідності внесення змін і доповнень до Положення, пов'язаних зі змінами у чинному законодавстві, вони можуть бути внесені на черговому засіданні керівного складу КІ НГУ.